

**FITXA IDENTIFICATIVA****Dades de l'Assignatura**

|                      |   |
|----------------------|---|
| <b>Codi</b>          | 46621   |
| <b>Nom</b>           | Franquisme i antifranquisme. Passat i present |
| <b>Cicle</b>         | Màster  |
| <b>Crèdits ECTS</b>  | 5.0   |
| <b>Curs acadèmic</b> | 2024 - 2025                                   |

**Titulació/titulacions**

| <b>Titulació</b>        | <b>Centre</b>                    | <b>Curs</b> | <b>Període</b>      |
|-------------------------|----------------------------------|-------------|---------------------|
| 2263 - M.U. Hª Contemp. | Facultat de Geografia i Història | 1           | Primer quadrimestre |

**Matèries**

| <b>Titulació</b>        | <b>Matèria</b>  | <b>Caràcter</b> |
|-------------------------|---|-----------------|
| 2263 - M.U. Hª Contemp. | 8 - Història cultural i història de les cultures polítiques | Optativa        |

**Coordinació**

| <b>Nom</b>              | <b>Departament</b>                     |
|-------------------------|--|
| BALDO LACOMBA, MARCOS A | 362 - Història Moderna i Contemporània |
| SANZ HOYA, JULIAN       | 362 - Història Moderna i Contemporània |

**RESUM**

El curs presenta una anàlisi actualitzat de les principals variables que influïren en la conformació de les actituds sociopolítiques de la dictadura franquista. Es centra en l'anàlisi dels factors més rellevants de l'estudi del franquisme i antifranquisme: cultures polítiques, estructures de control social, moviments socials d'oposició i actituds populars. També examina la interacció de les dinàmiques del present en relació a la construcció de les memòries públiques sobre el període (debats historiogràfics, percepcions socials, polítiques de memòria).

**CONEIXEMENTS PREVIS**



### Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

### Altres tipus de requisits

Coneixements a nivell de Grau d'Història o afins

### 2263 - M.U. Hª Contemp.

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Demostrar un coneixement profund dels distints enfocaments metodològics i de les tendències historiogràfiques relacionades amb l'Edat Contemporània.
- Ser capaz de leer, resumir o transcribir y analizar de forma pertinente documentos históricos.  
?  
?
- Redactar assajos o síntesi de caràcter historiogràfic i treballs d'investigació, utilitzant el llenguatge i les regles pròpies de la comunicació científica.
- Aconseguir un domini dels coneixements i mètodes de la Història Contemporània que permeta seguir posteriorment estudis de Doctorat.
- Capacitat d'ús i generació de coneixements científics en el camp de la Història Contemporània
- Capacitat de comunicar, oralment i per escrit, els seus coneixements i arguments històrics a públics especialitzats i no especialitzats d'una forma clara i ordenada
- Posseir les habilitats que els permeten continuar avançant en el coneixement de la Història Contemporània
- Adquirir la capacitat de comprendre conceptes i idees i expressar-les de manera clara, atesa la perspectiva de gènere, en el si d'un context inclusiu, multicultural i multilingüè



- Mostrar integritat professional, comproment-se amb els estàndards de qualitat en el treball, demostrant honestedat científica i valorant la responsabilitat individual i col·lectiva en la consecució d'un futur sostenible
- Compromís amb l'ús responsable de les fonts d'informació, evidenciat a través del respecte a la protecció de dades, als drets d'autor i l'ús fiable i crític d'aquestes
- Adquirir la capacitat de desenvolupar un pensament crític encaminat a la comprensió profunda de situacions complexes

Formació avançada en història contemporània per a la docència i la investigació. Coneixement de les noves perspectives teòriques i metodològiques de la història social i polític-cultural del s. XX. Coneixement dels orígens i desenvolupament de la dictadura franquista en els diversos aspectes, atenent especialment la política del poder i l'oposició i els canvis socials i culturals. Estudi de la dictadura espanyola des de la perspectiva comparada europea, contrastant discursos i pràctiques. Ús de fonts històriques tant documentals com orals i capacitat d'anàlisi crítica de la bibliografia sobre el tema. Iniciació en el Treball de recerca històrica.

## DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

### 1. Historiografia del franquisme i noves perspectives destudi.

Presentació. Visió panoràmica de les investigacions recents sobre el franquisme.

### 2. Repressió i construcció de la dictadura

Anàlisi de les diverses facetes de la repressió franquista i la seua importància en la construcció de la dictadura.

### 3. Cultures polítiques i societat en l'Espanya franquista

Anàlisi de les cultures polítiques que donaren suport o s'oposaren a la dictadura, així com la relació amb les realitats i canvis socials

### 4. Oposició cultural i rebel·lia estudiantil.

Anàlisi de les claus de l'antifranquisme en relació amb els moviments culturals i la protesta universitària.

**VOLUM DE TREBALL**

| ACTIVITAT         | Hores        | % Presencial |
|-------------------|--------------|--------------|
| Seminaris         | 20,00        | 100          |
| Classes de teoria | 20,00        | 100          |
| Tutories reglades | 10,00        | 100          |
| <b>TOTAL</b>      | <b>50,00</b> |              |

**METODOLOGIA DOCENT**

Classes de teoria 30 hores

Elaboració treballs individuals 10 hores

lectures 10 hores

**AVALUACIÓ**

- 1) Assistència al curs i participació en les discussions: 30%
- 2) Treball escrit: 50%
- 3) Presentació oral del treball: 20%

**REFERÈNCIES****Bàsiques**

- MOLINERO, Carme.; YSÀS, Pere: La anatomía del franquismo. De la supervivencia a la agonía, 1945-1977, Barcelona, Crítica, 2008
- RIQUER I PERMANYER, Borja de: La dictadura de Franco, v. 9 de la Historia de España dir. Josep Fontana & Ramón Villares, Barcelona, Crítica / Marcial Pons, 2010
- RODRIGO, Javier: Hasta la raíz: violencia durante la guerra civil y la dictadura franquista, Madrid, Alianza, 2008.
- SAZ CAMPOS, Ismael: España contra España. Los nacionalismos franquistas, Madrid, Marcial Pons, 2003.
- VIÑAS, Ángel (ed.): En el combate por la historia, Barcelona, Pasado y Presente, 2012.



### Complementàries

- ARCO BLANCO, Miguel Ángel del: Cruces de memoria y olvido: los monumentos a los caídos de la guerra civil española (1936-1939), Barcelona, Crítica, 2022.
- HERNÁNDEZ DE MIGUEL, Carlos: Los últimos españoles en Mauthausen, Barcelona, Ediciones B, 2015
- HERNÁNDEZ SANDOICA, Elena.; RUIZ CARNICER, Miguel Ángel. y BALDÓ LACOMBA, Marc: Estudiantes contra Franco (1939-1975). Oposición política y movilización estudiantil, Madrid, La Esfera de los Libros, 2007.
- SANZ, Julián: España en Camisa Azul. Falange, cultura política y poderes locales, Granada, Comares, 2022.
- SAZ CAMPOS, I. (coord.): Del franquismo a la democracia (1936-2013), vol. IV de Manuel Pérez Ledesma e Ismael Saz Campos (dirs.): Historia de las culturas políticas en España y América Latina, Madrid, Marcial Pons / PUZ, 2015.